

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών — Πολιτική και διακυβέρνηση του διαδικτύου

(2015/C 019/14)

Εισηγήτρια	η κ. Odeta Žerlauskienė (LT/ALDE), Μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Skuodas
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Πολιτική και διακυβέρνηση του διαδικτύου — Ο ρόλος της Ευρώπης στη διαμόρφωση του μέλλοντος της διακυβέρνησης του διαδικτύου COM(2014) 72 final

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. επισημαίνει ότι ως παγκόσμιος χώρος ενημέρωσης, το διαδίκτυο συνιστά αναπόσπαστο τμήμα της σύγχρονης κοινωνίας και έχει εξελιχθεί πλέον σε δημόσιο πόρο. Επομένως, η ομαλή λειτουργία του αποτελεί ζήτημα γενικού διεθνούς ενδιαφέροντος·
2. επιδοκιμάζει τις προσπάθειες που καταβάλλονται επί του παρόντος προκειμένου να ενισχυθεί η διεθνής διακυβέρνηση του διαδικτύου, και ιδίως τις ενέργειες που έχει αναλάβει η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, η οποία διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη του διαδικτύου, ούτως ώστε να προωθήσει τη μετάβαση προς μια ολοκληρωμένη παγκόσμια διακυβέρνηση του διαδικτύου·
3. ζητεί την ενεργό συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαμόρφωση μιας παγκόσμιας διακυβέρνησης του διαδικτύου, με στόχο να παγιωθεί και να ενισχυθεί ο ρόλος της ως υποδειγματικού υπεύθυνου φορέα· ως εκ τούτου, χαιρετίζει αφενός την πρωτοβουλία της Επιτροπής να εκδώσει ανακοίνωση με θέμα την πολιτική και τη διακυβέρνηση του διαδικτύου προκειμένου να αποσαφηνιστεί ο ρόλος της ΕΕ στον τομέα της παγκόσμιας πολιτικής για τη διακυβέρνηση του διαδικτύου, και, αφετέρου, τον δεδηλωμένο στόχο του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Jean-Claude Juncker, να δημιουργηθεί μια ενιαία ψηφιακή αγορά και ένα ενιαίο ψηφιακό θεματολόγιο·

Η ΠΤΥΧΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

4. υπογραμμίζει ότι η ανάπτυξη του διαδικτύου ως πεδίου ανθρώπινης συνύπαρξης και ανταλλαγής δεδομένων που βασίζεται στην τεχνολογία δεν μπορεί να διαχωριστεί από τις αξίες που υποστολώνουν τις ανθρώπινες σχέσεις, και συνεπώς ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην πολιτική για τη βελτίωση του διαδικτύου είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τις θεμελιώδεις αξίες της·
5. υπογραμμίζει, συνεπώς, ότι η ευρωπαϊκή προσέγγιση του μελλοντικού διαδικτύου θα στηρίζεται στις αρχές της ελευθερίας, της ανοικτής πρόσβασης και της ουδετερότητας·
6. τονίζει τη σημασία του διαδικτύου ως μέσου διαφύλαξης και προαγωγής της πολιτισμικής πολυμορφίας, η οποία συνιστά μια από τις θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾. Κατά συνέπεια, ο ρόλος της στην πολιτική διακυβέρνησης του διαδικτύου πρέπει να συνεχίσει να αντανακλά, να διαφυλάττει και να προωθεί τη γλωσσική πολυμορφία·
7. συμπεριφέρει την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι οι πολυσυμμετοχικές διαδικασίες που σχετίζονται με το διαδίκτυο, εκτός από την υποχρέωση συμμόρφωσής τους με τις θεμελιώδεις αξίες, πρέπει να πληρούν και τις ακόλουθες προϋποθέσεις: διαφάνεια (δυνατότητα συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων φορέων), συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς και ισορροπία (οι υπεύθυνοι για τη διαδικασία οφείλουν να παρέχουν σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς κάθε δυνατή ευκαιρία συμμετοχής) και λογοδοσία (δέσμευση όσον αφορά την υποβολή αναφοράς για τις δραστηριότητές τους σε τακτική βάση στα ενδιαφερόμενα μέρη)⁽²⁾.

⁽¹⁾ Άρθρο 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πολιτική και διακυβέρνηση του διαδικτύου — Ο ρόλος της Ευρώπης στη διαμόρφωση του μέλλοντος της διακυβέρνησης του διαδικτύου, COM(2014) 72 final.

8. παραπέμπει στην επίκαιρη συζήτηση σχετικά με το κατά πόσο η πρόσβαση στο διαδίκτυο θα πρέπει να αναγνωριστεί ως ανθρώπινο δικαίωμα μέσω αντίστοιχων αποφάσεων διαφόρων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της ΕΕ⁽³⁾, καθώς και στην αμφιλεγόμενη άποψη ότι το διαδίκτυο αποτελεί τη μοναδική τεχνολογία που καθιστά δυνατή την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων⁽⁴⁾. Συνιστά την κήρυξη της χρήσης του διαδικτύου σε αναπαλλοτρίωτο δικαίωμα του πολίτη, στην εφαρμογή του οποίου μπορούν να συμβάλλουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους·

9. υπενθυμίζει ότι είναι απαραίτητη μια ευρεία ερμηνεία των κατευθυντηρίων γραμμών για την ανάπτυξη του διαδικτύου, όπως αυτές καθορίστηκαν το 2005 στο Θεματολόγιο της Τύνιδας για την Κοινωνία της Πληροφορίας⁽⁵⁾, σύμφωνα με τις οποίες, οι κυβερνήσεις, ο ιδιωτικός τομέας και η κοινωνία των πολιτών θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη διακυβέρνηση του διαδικτύου (σημείο 34)· αυτό ασφαλώς δεν αναφέρεται μόνο στις εθνικές κυβερνήσεις, αλλά συμπεριλαμβάνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, καθώς αυτές συνιστούν το εγγύτερο σε κάθε πολίτη επίπεδο·

10. σημειώνει ότι όλες οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, που εκπροσωπούν τους φορείς υποεθνικής διακυβέρνησης των 28 κρατών μελών της ΕΕ και οι οποίες υπερβαίνουν τις 100 000, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες στον τομέα της πολιτικής για το διαδίκτυο και εξασφαλίζουν όχι μόνον τη δημιουργία περιεχομένου διαδικτύου, αλλά και τη βελτίωση της πρόσβασης στο διαδίκτυο. Προς τούτο, είναι αναγκαίο να τους εξασφαλιστούν επαρκείς δυνατότητες άμεσης συμμετοχής, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε ό,τι αφορά τη διαδικασία διαμόρφωσης ευρωπαϊκής θέσης στον τομέα της παγκόσμιας πολιτικής για τη διακυβέρνηση του διαδικτύου·

11. υπογραμμίζει ότι η στρατηγική της ΕΕ σχετικά με την πολιτική διακυβέρνησης του διαδικτύου μπορεί να αποδειχθεί αποτελεσματικό μέσο για τη διαμόρφωση μιας ελκυστικής συνολικής εικόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και για την ανάδειξη της ΕΕ ως βασικού παράγοντα διαμόρφωσης της πολιτικής διαδικτύου και καθορισμού των προτύπων παγκόσμιου επιπέδου σχετικά με τη χρηστή διακυβέρνηση·

ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

12. διαπιστώνει ότι οι διαφορές στις προσεγγίσεις για τη διακυβέρνηση του διαδικτύου σε διεθνές επίπεδο είναι ελάχιστες (όπως αντικατοπτρίζεται στο Θεματολόγιο της Τύνιδας, στα συμπεράσματα της διάσκεψης NETmundial⁽⁶⁾, στη δήλωση του ΟΟΣΑ και στα συμπεράσματα της Παγκόσμιας διάσκεψης Κορυφής για την κοινωνία της πληροφορίας (World Summit on the Information Society — WSIS)⁽⁷⁾). Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει παγκόσμια συναίνεση σε ό,τι αφορά το θέμα της διακυβέρνησης του διαδικτύου·

13. τονίζει τον επίκαιρο χαρακτήρα της προσέγγισης σχετικά με το μέλλον του διαδικτύου, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Θεματολόγιο της Τύνιδας και συνοψίζεται στο ακρωνύμιο COMPACT. Σύμφωνα με αυτό, το διαδίκτυο πρέπει να αποτελεί έναν χώρο ευθύνης των πολιτών (Civic responsibilities) καθώς και έναν αδιάσπαστο χώρο που διέπεται από μια πολυσυμμετοχική προσέγγιση (One unfragmented resource governed via a Multistakeholder approach) για την προώθηση της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (to Promote democracy and human rights), ο οποίος βασίζεται σε μια σταθερή τεχνολογική αρχιτεκτονική (sound Architecture), η οποία δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης (Confidence) και διευκολύνει τη διακυβέρνηση με διαφάνεια (Transparent governance) τόσο των υποκείμενων υποδομών διαδικτύου όσο και των υπηρεσιών που λειτουργούν πάνω σε αυτές. Αυτή η προσέγγιση πρέπει να λειτουργήσει ως κατευθυντήρια γραμμή στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής θέσης στο συγκεκριμένο θέμα·

14. επικροτεί τη δέσμευση της αμερικανικής κυβέρνησης να προχωρήσει στην ανακατανομή των τομέων ανωτάτου επιπέδου (ccTLD — Top-Level-Domains), απομακρυνόμενη από τη μονομερή κατανομή που εφαρμοζόταν μέσω του ICANN (Διαδίκτυο Corporation for Assigned Names and Numbers) και της IANA (Διαδίκτυο Assigned Numbers Authority) και προς την κατεύθυνση της δημιουργίας μιας παγκόσμιας εταιρικής σχέσης. Ως εκ τούτου, σε συνάρτηση με τα συμπεράσματα της παγκόσμιας πολυμερούς διάσκεψης για το μέλλον της διακυβέρνησης του διαδικτύου που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2014, η ΕτΠ τάσσεται υπέρ της πλήρους εφαρμογής της εν λόγω πρωτοβουλίας·

15. επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δημιουργήσει μια επιγραμμική πλατφόρμα, την Global Διαδίκτυο Policy Observatory, (GIPO), η οποία πρόκειται να αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων φορέων και στοχεύει να εξελιχτεί σε παγκόσμια επιγραμμική πλατφόρμα για την παρακολούθηση των συναφών με το διαδίκτυο πολιτικών και ρυθμίσεων καθώς και των τεχνολογικών εξελίξεων·

⁽³⁾ Για παράδειγμα, το 2009, το Συνταγματικό Δικαστήριο της Γαλλίας αναγνώρισε το δικαίωμα πρόσβασης στο διαδίκτυο ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα. Παρόμοια απόφαση ελήφθη και στην Ελλάδα σε συνταγματικό επίπεδο. Αντίστοιχες αποφάσεις και πολιτικές διακηρύξεις εντοπίζονται π.χ. στην Κόστα Ρίκα, την Εσθονία, τη Φινλανδία, την Ισπανία, αλλά και σε επίπεδο Ηνωμένων Εθνών.

⁽⁴⁾ Λόγου χάριν, αυτή είναι η άποψη και του Vinton Cerf, ενός από τους ιδρυτές του Διαδικτύου: Vinton Cerf, «Διαδίκτυο Access Is Not a Human Right» (Η πρόσβαση στο διαδίκτυο δεν είναι ανθρώπινο δικαίωμα), <http://www.nytimes.com/2012/01/05/opinion/internet-access-is-not-a-human-right.html>

⁽⁵⁾ Θεματολόγιο της Τύνιδας για την κοινωνία της πληροφορίας <http://itu.int/wsis/docs2/tunis/off/6rev1.html>.

⁽⁶⁾ Δήλωση της πολυμερούς διάσκεψης NETmundial που πραγματοποιήθηκε στις 24 Απριλίου 2014, <http://netmundial.br/wp-content/uploads/2014/04/NETmundial-Multistakeholder-Document.pdf>

⁽⁷⁾ Πρβλ. Declaration of Principles [Δήλωση αρχών]. Building the Information Society: a global challenge in the new Millennium [Ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας: Μια παγκόσμια πρόκληση στη νέα Χιλιετία], <http://www.itu.int/wsis/docs/geneva/official/dop.html>

16. καλωσορίζει την προσέγγιση της Επιτροπής, η οποία θεωρεί τη μελλοντική GIPO ως παγκόσμιο πόρο όπου οι μεμονωμένοι συμμετέχοντες ή ενδιαφερόμενοι φορείς δεν θα έχουν τη δυνατότητα να επιβάλουν σε άλλους τη βούλησή τους. Καλεί, λοιπόν, όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, και ειδικά τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, να συμμετέχουν στις συναφείς διαδικασίες διαβούλευσης σχετικά με τα θέματα διακυβέρνησης του διαδικτύου·

17. υπογραμμίζει ότι η θεμελιώδης αρχή της ουδετερότητας του παγκόσμιου ιστού δεν πρέπει να αμφισβητηθεί στις συζητήσεις που διεξάγονται αναφορικά με το μέλλον του διαδικτύου, ανεξάρτητα από τις αρχές που προωθούν οι εκάστοτε ενδιαφερόμενοι φορείς·

18. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής, που παρουσιάζεται στην ανακοίνωσή της COM(2014) 72, να εξετάσει τους κινδύνους από τις συγκρούσεις νόμων και δικαιοδοσιών στο διαδίκτυο και να αναπτύξει κατάλληλους μηχανισμούς ανταπόκρισης της ΕΕ·

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

19. εμμένει στην άποψη ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των διαδικτυακών προδιαγραφών που προσδιορίζονται από την υφιστάμενη δομή τεχνικών εμπειρογνομώνων, η οποία στηρίζεται στην Επιχειρησιακή Ομάδα Τεχνολογίας του Διαδικτύου *Διαδίκτυο Engineering Task force (IETF)*·

20. χαιρετίζει τις προσπάθειες της τεχνολογικής κοινότητας όσον αφορά την καθιέρωση αρχών για τον προσδιορισμό τεχνικών προδιαγραφών, λαμβανομένων υπόψη επίκαιρων ζητημάτων, όπως η προστασία της ιδιωτικής ζωής σε επίπεδο πρωτοκόλλου, η καθιέρωση επιλογών για πολύγλωσσα ονόματα δικτυακών τομέων (domain names), καθώς και η βελτίωση της πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρίες. Η ΕτΠ εκτιμά επίσης θετικά την πρόοδο που έχει καταγράψει η ΕΕ σε ό,τι αφορά την αποτύπωση αυτών των επιτευγμάτων σε νομοθετικές πράξεις⁽⁸⁾·

21. δεδομένων των διαφορετικών συμφερόντων των εμπέρους χωρών, καθώς και των διαφοροποιημένων ικανοτήτων τους να διασφαλίσουν την προώθηση αυτών των συμφερόντων, η ΕτΠ υπογραμμίζει τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η ΕΕ στις διαπραγματεύσεις όσον αφορά το μέλλον της διακυβέρνησης του διαδικτύου και κατά συνέπεια τονίζει ότι, στις διαπραγματεύσεις για τη θέσπιση ενιαίων διατάξεων της ΕΕ σχετικά με το μέλλον του διαδικτύου, δεν θα πρέπει να αγνοηθεί η αρχή της επικουρικότητας·

22. αναδεικνύει τη ζωτική σημασία της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την εξασφάλιση ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού διαδικτύου, ιδίως δεδομένου ότι τα περισσότερα συστήματα δικτύων και πληροφοριών είναι ιδιωτικά. Επιπλέον, η ΕτΠ υποστηρίζει ότι οι επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να επιβαρυνθούν με πρόσθετα κόστη ως αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας·

23. υπογραμμίζει τη σημασία των υποδομών δικτύων, και κυρίως των υποδομών των ευρυζωνικών δικτύων, για την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του διαδικτύου και καλεί τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές προκειμένου να προωθηθεί η μέγιστη διαδικτυακή κάλυψη, τόσο από πλευράς εδαφικής κάλυψης όσο και από πλευράς χρήσης από όλες τις πληθυσμιακές ομάδες·

24. επισημαίνει τη σημασία της ολοκληρωμένης κάθετης εταιρικής σχέσης για την εξερεύνηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι τρέχουσες διατάξεις του ΕΤΠΑ, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των ΤΠΕ μέσω της ευρυζωνικής σύνδεσης και της διάδοσης των δικτύων υψηλής ταχύτητας, καθώς και η προαγωγή των νέων τεχνολογιών και δικτύων στην ψηφιακή οικονομία, με αποτέλεσμα την ενίσχυση του ψηφιακού δυναμικού των περιφερειών της Ευρώπης αλλά και όλης της ΕΕ·

25. είναι απολύτως αντίθετη στη λογοκρισία του διαδικτύου, ανεξάρτητα από τους σκοπούς για τους οποίους αυτή προορίζεται. Ωστόσο, τονίζει επίσης ότι είναι αναγκαίο να συντονιστούν οι αντίστοιχες προσπάθειες, ούτως ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος εκφυλισμού του διαδικτύου σε ένα μέσο εξτρεμιστικών, ριζοσπαστικών ή εγκληματικών δραστηριοτήτων, με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων των πιο ευπαθών κοινωνικών ομάδων·

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

26. τονίζει ότι οι δημόσιοι οργανισμοί, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, θα πρέπει να καταστούν πρότυπα παραδείγματα της ασφαλούς και υπεύθυνης χρήσης του διαδικτύου. Με την παραδειγματική δράση και λειτουργία τους θα πρέπει να ενθαρρύνουν μια καινοτόμο και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογική ανάπτυξη με ελάχιστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις·

⁽⁸⁾ Βλέπε τον κανονισμό 1025/2012 της 25ης Οκτωβρίου 2012 σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, απόφαση της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2011 σχετικά με τη σύσταση της ευρωπαϊκής πολυμερούς πλατφόρμας φορέων για την τυποποίηση των ΤΠΕ 2011/C 349/04.

27. υπογραμμίζει επίσης ότι οι δημόσιοι οργανισμοί, μεταξύ των οποίων και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, πρέπει να καταστούν πρωτοπόροι σε θέματα σχετικά με το ασφαλές διαδίκτυο και την υπεύθυνη χρήση του: κατάλληλη προστασία εμπιστευτικών προσωπικών δεδομένων (και διαγραφή των δεδομένων αυτών όταν δεν χρειάζονται πλέον για έναν συγκεκριμένο σκοπό), καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων για την πρόληψή του, συμπεριλαμβανομένης της ενδεδειγμένης προστασίας των συστημάτων υπολογιστών·

28. αναδεικνύει το δυναμικό του διαδικτύου ως μέσου παροχής δημόσιων υπηρεσιών και καλεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της ΕΕ να επιταχύνουν τη μεταφορά των διοικητικών υπηρεσιών στο ψηφιακό περιβάλλον. Προτρέπει επίσης τα κράτη μέλη να θεσπίσουν την κατάλληλη για τον σκοπό αυτό νομική βάση·

29. καλεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της ΕΕ να επεκτείνουν την αξιοποίηση του δυναμικού του διαδικτύου έτσι ώστε να βελτιώσουν και να καταστήσουν πιο διαφανές το έργο τους, προσεγγίζοντας ταυτόχρονα τους πολίτες σε τοπικό επίπεδο και συμμετέχοντας ενεργά στη διατύπωση των εθνικών και ευρωπαϊκών θέσεων σχετικά με το μέλλον του διαδικτύου·

30. Στο πλαίσιο αυτό, τονίζει ιδιαίτερα τις δυνατότητες που παρέχει η ασφαλής ηλεκτρονική ταυτοποίηση, για παράδειγμα τη δυνατότητα που παρέχεται στους πολίτες να τροποποιούν τα δεδομένα εγγραφής τους και στις περιφέρειες των κρατών μελών της Ευρώπης να εισάγουν το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας·

ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

31. λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το διαδίκτυο αποτελεί ζωτική πλέον πτυχή της οικονομίας, της διοίκησης, αλλά και της ιδιωτικής ζωής, η ΕτΠ φρονεί ότι η ανάγκη διαφύλαξης της ασφάλειας και της ακεραιότητας του περιεχομένου και των υποδομών του διαδικτύου είναι ζήτημα που αφορά το σύνολο των ενδιαφερόμενων φορέων·

32. επισημαίνει ότι, με τον αυξανόμενο αριθμό χρηστών του διαδικτύου και την εμφάνιση νέων τεχνολογιών αυξάνονται οι περιπτώσεις καταχρήσεων αλλά και οι σχετικές απώλειες. Ακόμη και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίες συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της διαδικτυακής κοινότητας και, συγχρόνως, διαθέτουν ευρύτατα ανεπτυγμένη διαδικτυακή υποδομή και προβεβλημένη θέση στο κοινωνικό σύνολο, αρκετά συχνά, καθίστανται θύματα διαφόρων επιθέσεων στον κυβερνοχώρο·

33. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι, ενώ οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών συμβάλλουν στην προσέγγιση των ανθρώπων και επιταχύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και γνώσεων, δυστυχώς, σε πολλές περιπτώσεις, χρησιμοποιούνται για εγκληματικούς σκοπούς. Ενθαρρύνει, συνεπώς, τα κράτη μέλη και τις διεθνείς οργανώσεις να θέσουν σε εφαρμογή κάθε δυνατό μέσο για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο και να συνεργαστούν με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς προκειμένου να δημιουργήσουν ένα γενικό περιβάλλον μηδενικής ανοχής για τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο·

34. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τα ηλεκτρονικά μέσα προσφέρουν τη δυνατότητα ανάπτυξης άλλων, συχνά ανώνυμων, δραστηριοτήτων οι οποίες μπορεί μεν να μην είναι εξ ορισμού εγκληματικές, ή τουλάχιστον δεν έχουν ακόμα καταχωριστεί ως τέτοιες, ωστόσο προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια τρίτων· γι αυτό και ζητεί να δοθεί η δέουσα προσοχή στην πρόληψη του εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο και άλλων κινδύνων σχετικών με το διαδίκτυο και ιδιαίτερος με τα δικαιώματα των παιδιών και των νέων, καθώς και άλλων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων·

35. υπογραμμίζει, συνεπώς, ότι το μέλλον του διαδικτύου μπορεί να στεφθεί με επιτυχία μόνον εφόσον επιλυθεί το ζήτημα της ασφάλειάς του. Εξάλλου, η ΕτΠ εκφράζει την υποστήριξή της προς τη φιλοδοξία της Επιτροπής, την οποία εξέφρασε η κ. Neelie Kroes, να καταστεί η Ευρώπη ο ασφαλέστερος διαδικτυακός χώρος⁽⁹⁾. Καλεί, επίσης, την Επιτροπή να εξετάσει τα θέματα ασφάλειας του κυβερνοχώρου, παράλληλα με το ζήτημα της διακυβέρνησης του διαδικτύου·

36. υπογραμμίζει τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ όλων των κρατών μελών και των εξωτερικών εταίρων για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο και την επίλυση των προβλημάτων ασφάλειας των δικτύων και των πληροφοριών, στοιχείο που προϋποθέτει την εφαρμογή αποφάσεων που έχουν ήδη υιοθετηθεί⁽¹⁰⁾, καθώς και την ενσωμάτωση αυτών των μέτρων στην κοινή στρατηγική της ΕΕ για την πολιτική διακυβέρνησης του διαδικτύου·

37. αναδεικνύει την ανάγκη λήψης αποτελεσματικών εθνικών μέτρων για τη διερεύνηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και καθιέρωσης ευρωπαϊκών μηχανισμών με στόχο την υποστήριξη των δράσεων αντιμετώπισης αυτών των κινδύνων·

⁽⁹⁾ Δήλωση της κ. Ν. Kroes στις 13 Απριλίου 2014 σε συνέχεια της ψηφοφορίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την οδηγία για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. *Great news for cyber security in the EU: The EP successfully votes through the Network & Information Security (NIS) directive*, Ευρωπαϊκή Επιτροπή — ΔΗΛΩΣΗ/14/68, 2014 03 13, http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-68_en.htm

⁽¹⁰⁾ Πρβλ. σχετικά την Πρόταση οδηγίας σχετικά με μέτρα για την εξασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου ασφάλειας των δικτύων και των συστημάτων πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση, COM(2013) 48 final.

38. επισημαίνει ότι, σε ό,τι αφορά την ιδιωτική ζωή, η οποία συνιστά ανθρώπινο δικαίωμα, η στρατηγική για την παγκόσμια διακυβέρνηση του διαδικτύου πρέπει να καλύπτει επαρκώς την ανάγκη θέσπισης διεθνών κανόνων σχετικά με τη συλλογή, χρήση και αποθήκευση προσωπικών δεδομένων, την προστασία αυτών των δεδομένων από την παράνομη και εκ παραδρομής δημοσιοποίησή τους, καθώς και την απώλεια, ανταλλαγή ή διαγραφή προσωπικών δεδομένων από τη μνήμη ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων. Οι ορθές πρακτικές στον τομέα αυτόν μπορούν να στηριχθούν στην ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ ⁽¹¹⁾.

39. φρονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να διατυπώσει και να εκπροσωπήσει σε διεθνές επίπεδο μια σαφή θέση αναφορικά με τη χρήση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο. Αυτή η θέση θα πρέπει να θεμελιώνεται στο άρθρο 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010/C 83/02) και ιδίως στην αρχή σύμφωνα με την οποία τα άτομα έχουν δικαίωμα να αποφασίζουν αυτοβούλως ποια δεδομένα επιθυμούν να κοινοποιούν και ποια όχι, ενώ, λόγω του παγκόσμιου χαρακτήρα του διαδικτύου και των εκτεταμένων δυνατοτήτων κατάχρησης που προσφέρει, πρέπει να περιορίζεται η χρήση οποιωνδήποτε προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο και να επιτρέπεται μόνο για συγκεκριμένους και σαφώς προσδιορισμένους και εκ των προτέρων κοινοποιημένους σκοπούς.

40. παραπέμπει στο γεγονός ότι οι μεγάλες εταιρείες ΤΠ έχουν επανειλημμένα προβεί σε κατάχρηση της δομικής του εξουσίας συλλέγοντας και χρησιμοποιώντας παράνομα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των χρηστών τόσο για εμπορικούς όσο και για πολιτικούς σκοπούς. Η ΕΤΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταβάλλει προσπάθειες, ούτως ώστε να εξασφαλίσει την πρόληψη τέτοιων καταχρήσεων παγκοσμίως.

41. τονίζει επίσης ότι, κατά τη διερεύνηση των ευθυνών για εγκλήματα στον κυβερνοχώρο, είναι εξαιρετικά σημαντικό να θεωρηθεί η αρχή ότι οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών δεν μπορούν να υπέχουν ευθύνη για περιεχόμενο που δεν δημιούργησαν οι ίδιοι, ωστόσο, αυτή η περιορισμένη ευθύνη δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αιτία άρνησης συνεργασίας με τις αρχές επιβολής του νόμου για αιτήματα άσκησης ποινικών διώξεων, σε περιπτώσεις όπου υφίστανται δικαστικές κυρώσεις.

42. υπογραμμίζει τον πρωτοπόρο ρόλο της ΕΕ στον τομέα των αναδυόμενων δομών διακυβέρνησης του διαδικτύου, όπως και σε πολλούς άλλους τομείς. Επομένως, η ΕΕ μπορεί και πρέπει να λειτουργήσει ως υπόδειγμα για μια παγκόσμια συναντίληψη υπεύθυνης διακυβέρνησης και χρήσης του διαδικτύου, συμβάλλοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, στην οικοδόμηση μιας παγκόσμιας κουλτούρας του διαδικτύου.

Βρυξέλλες, 4 Δεκεμβρίου 2014

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel LEBRUN

⁽¹¹⁾ Βλέπε σχετικά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.